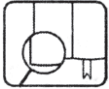

BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA

STUDII BIBLICE
EDIȚIA INSTRUMENTARI

FAPTELE APOSTOLILOR

Wilson Paroschi

iulie – august – septembrie
2018

Traducere: *Loredana Sîrbu*

evs
editura viață și sănătate
Pantelimon 2018

©2016 General Conference of Seventh-day Adventists®.

Toate drepturile rezervate.

Studiile biblice pentru Școala de Sabat majori, ediția instructori, integral sau părți din ele, nu pot fi editate, modificate, adaptate, traduse, reproduse sau publicate de nicio persoană sau instituție fără un acord scris prealabil al Conferinței Generale.

Logoul și numele „Adventist de Ziua a Șaptea” și „Adventist” sunt mărci înregistrate ale Conferinței Generale a Adventiștilor de Ziua a Șaptea și nu pot fi folosite fără autorizarea acesteia.

Studiile Școlii de Sabat pentru majori, ediția instructori, sunt pregătite de Departamentul Școlii de Sabat al Conferinței Generale sub îndrumarea generală a Comitetului Mondial al Școlii de Sabat. Ele reflectă contribuția comitetului și nu reprezintă în exclusivitate punctele de vedere ale autorului/autorilor.

Autor: Wilson Paroschi

Pentru ediția în limba română:

Traducere: Loredana Sîrbu

Lectura traducerii, adaptare: Florian Ristea

Tehnoredactare: Irina Toncu

Copertă: Liliana Dincă

Redactare: Alina Badea

Corectură: Lavinia Goran

Textele biblice sunt preluate din traducerea Cornilescu, ediția Casa Bibliei, București, 2012.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PAROSCHI, WILSON

Faptele apostolilor / Wilson Paroschi ; trad.: Loredana Sîrbu. -
Pantelimon: Viață și Sănătate, 2018

ISBN 978-606-911-451-3

I. Sîrbu, Loredana (trad.)

Cuprins

Biruința Evangheliei.....	4
Rezolvarea unei dileme	6
1. Îmi veți fi martori	11
2. Cincizecimea	25
3. Viața în biserică primară.....	39
4. Primii conducători ai bisericii.....	53
5. Convertirea lui Pavel.....	67
6. Lucrarea lui Petru.....	81
7. Prima călătorie misionară a lui Pavel	95
8. Adunarea bisericii din Ierusalim.....	109
9. A doua călătorie misionară	123
10. A treia călătorie misionară.....	137
11. Arestarea în Ierusalim	151
12. Înțemnițarea în Cezareea.....	165
13. Călătoria la Roma.....	179
Programul SperanțaTV	193
Programul Radio Vocea Speranței	195

Biruința Evangheliei

Mulți istorici cred că cele mai importante trei decade din istoria lumii au fost acelea în care o mână de oameni, în principal iudei, au dus Evanghelia în lume prin puterea Duhului Sfânt. Cartea Faptele apostolilor consemnează evenimentele din această perioadă, cuprinsă între învierea lui Isus, în anul 31 d.Hr., și sfârșitul primei întemnițări a lui Pavel în Roma, în anul 62 d.Hr. (Faptele 28:30). Cartea trebuie să fi fost scrisă la scurt timp după aceea, din moment ce se oprește în acest punct, deși există dovezi că Pavel a fost eliberat din închisoare și și-a continuat eforturile misionare, predicând și călătorind, până a fost arestat din nou, la câțiva ani după aceea, și executat în Roma, în anul 67 d.Hr.

Cartea păstrează tăcerea cu privire la autorul ei, însă tradiția bisericii l-a identificat dintotdeauna ca fiind Luca, „doctorul preaiubit” menționat în Coloseni 4:14 și tovarășul de lucru al lui Pavel (2 Timotei 4:11; Filimon 24). Luca este considerat prin tradiție și autorul celei de-a treia evanghelii, „cea dintâi carte” la care se face referire în Faptele 1:1 (Luca 1:3). Evanghelia după Luca și Faptele apostolilor sunt două cărți-surori care descriu începuturile creștinismului, mai exact originea lui (viața și activitatea Domnului Isus) și, respectiv, extinderea lui (demersurile misionare ale apostolilor).

Împreună reprezintă aproximativ 27% din Noul Testament, cea mai amplă contribuție a unui singur autor. Luca era, potrivit celor scrise de Pavel în epistola sa către coloseni, colegul lui dintre neamuri, care nu era „din numărul celor tăiați împrejur” (Coloseni 4:7-14). Prin urmare, Luca este și singurul scriitor neevreu al unei cărți nou-testamentare.

Așa se explică probabil una dintre temele lui principale: universalitatea mântuirii. Dumnezeu nu are oameni favoriți. Biserica este chemată să le dea mărturie tuturor oamenilor, indiferent de rasă, clasă socială sau sex (Faptele 1:8; 2:21,39,40; 3:25; 10:28,34,35). Neîndeplinirea acestei chemări, din cauza prejudecăților sau a co-

modității, constituie o distorsionare a Evangheliei și o negare a unor adevăruri fundamentale din Cuvântul lui Dumnezeu. Noi suntem înaintea lui Dumnezeu la fel: niște păcătoși care au nevoie de răscumpărarea prin Hristos Isus.

De aceea, nu este o întâmplare că eroul principal al lui Luca este Pavel, „apostol al neamurilor” (Romani 11:13), căruia îi dedică aproape două treimi din cartea Faptele apostolilor.

Alte teme importante al cărții Faptele apostolilor sunt suveranitatea lui Dumnezeu și planul Său divin (Faptele 17:24,25; 30:27; 23:11), înălțarea lui Isus ca Domn și Mântuitor (Faptele 2:32,36; 3:13,15; 4:10-12; 5:30,31) și, mai ales, rolul Duhului Sfânt în împuțernicirea și călăuzirea bisericii pentru misiunea ei (Faptele 2:1-4; 4:24-31; 8:14-17,29,39; 10:19,20). Reușitele bisericii primare nu s-au datorat înțelepciunii și capacității oamenilor din care era formată, cu toate că Dumnezeu S-a bucurat să exercite prin Pavel o influență pe care probabil niciunul dintre ceilalți apostoli nu a exercitat-o sau nu a fost capabil să o exercite (1 Corinteni 15:10).

Faptele apostolilor se ocupă de perioada de formare a bisericii primare, în care aceasta a cunoscut o dezvoltare însemnată din punct de vedere administrativ și chiar teologic. Observăm acest lucru, de pildă, în modul în care tratează biserica problemele legate de timpul revenirii lui Isus, de statutul neamurilor și de rolul credinței în lucrarea de mântuire. Ceea ce a realizat ea într-un timp atât de scurt este o mărturie perpetuă despre ce este capabil Dumnezeu să facă prin oamenii care își smeresc inima în rugăciune, care se ridică deasupra deosebirilor dintre indivizi și care se așază la dispoziția Duhului Sfânt, spre slava și onoarea lui Dumnezeu.

Faptele apostolilor este istoria oamenilor chemați de Dumnezeu să înceapă lucrarea. Ce putem învăța din ea noi, cei chemați de Dumnezeu să încheiem această lucrare?

Wilson Paroschi este profesor de interpretare a Noului Testament la Universitatea Adventistă din Brazilia. A obținut un doctorat în Noul Testament de la Universitatea Andrews (2004) și și-a continuat studiile postdoctorale la Universitatea din Heidelberg, Germania (2011).

Rezolvarea unei dileme

„Timpul alocat Școlii de Sabat este insuficient!” spun din ce în ce mai multe voci. Am confirmat acest lucru nu de puține ori, în cadrul întrunirilor cu responsabilii departamentului din diferite biserici și zone ale țării. Poate că a sosit vremea să scriu și aici despre acest subiect, în speranța că, poate, va avea un ecou concret și pozitiv în programul Școlii de Sabat din bisericile noastre.

Printre altele, iată ce îmi scria, nu demult, cineva: „Nu mă împlinește faptul că timpul dedicat Școlii de Sabat în bisericile noastre este limitat și diminuat. Am fost odată într-o comunitate și cred că programul a durat doar 20-25 de minute. Totul se face în grabă, responsabilii de serviciu intră peste programul grupelor cu știrile misionare sau cu anunțarea închiderii, chiar dacă acestea sunt în plină discuție și, de multe ori, nici nu reușim să încheiem într-un mod benefic dialogul. Mi-ar plăcea să fie disponibil un timp mai mare, neafectat de grabă, în care membrii grupei să aibă răgaz atât pentru dezbateră subiectului săptămânii, cât și pentru experiențe personale, activități și discuții pentru planurile grupei.” Sună cunoscut, nu? Este aceeași frustrare pe care o împărtășesc mulți.

Înainte de a încerca să răspund la întrebarea: „Cum să avem mai mult timp pentru dezbateră din grupele Școlii de Sabat?”, cred că trebuie să amintesc aici faptul că programul Școlii de Sabat de la biserică este și un program de închinare, care, conform *Manualului Școlii de Sabat* (unde se oferă trei sugestii de program), conține nu numai dezbateră lecției săptămânale, ci și cântare de laudă, rugăciune, cuvântul de deschidere din partea dirigintelui, rapoarte, știri misionare și colecta destinată susținerii misiunii mondiale. Pe lângă acestea, unele biserici includ în program și momente speciale, diverse aniversări sau chiar o scurtă prezentare din domeniul sănătății. În aceste condiții, întrebarea firească este: „Cum să mai rămână timp pentru dezbateră lecției în grupe?” Este justificată frustrarea, însă aceasta trebuie discutată mai întâi în comitetul Școlii de Sabat din biserică locală, pentru a stabili care este prioritatea bisericii: asimilarea lecției săptămânale sau un program public cât mai divers.

Astfel, desfășurarea programului Școlii de Sabat se va face în funcție de una sau cealaltă dintre opțiuni. Dacă se decide că este nevoie de un timp mai mare pentru dezbaterile din grupe, atunci este utilă recomandarea *Manualului*, unde scrie că „Școala de Sabat pentru majori poate lua în considerare reducerea prezentărilor și alocarea unui timp mai mare la grupe pentru părtășie, dezbateri, evanghelizare și discuții pe baza lecției, cu aplicație practică la viața de zi cu zi” (ediția 2012, p. 18).

Prioritatea trebuie comunicată comitetului bisericii, pentru a fi adoptată printr-o decizie și aplicată.

La noi, în România, există însă o particularitate a programului, care îi pune pe mulți într-o adevărată dilemă. Pe lângă nevoia evidentă de mai mult timp pentru dezbaterile lecției săptămânale, bisericile vor să aibă și „oră de rugăciune”, înainte de sau împreună cu Școala de Sabat. Însă această „oră”, pe lângă faptul că nu mai durează de mult o oră, este, de fapt, o reminiscență în memoria colectivă a generației vârstnice, de pe vremea când exista o oră de rugăciune în fiecare Sabat, între orele 8:30 și 9:30 (istoria ei este mult mai lungă decât se poate scrie aici). Ea a fost inclusă în programul de sâmbătă dimineața, înainte de Școala de Sabat, deoarece regimul comunist, din motive lesne de intuit, nu le-a mai permis adventiștilor să se întrunească pentru rugăciune miercuri seara (sau duminică seara, după caz), cum făceau înainte de instaurarea acestui regim politic în România. Iar în prezent, nostalgia după acea oră de rugăciune se manifestă în vocabularul nostru (numim „oră de rugăciune” cele 15-20 minute cu care începe Școala de Sabat) și în tendința permanentă de a predica în acest timp dedicat meditației și rugăciunii, așa cum se făcea, de fapt, pe vremuri. Dilema este evidentă: Cum să avem, în Sabat dimineață, și oră de rugăciune, dar și o Școală de Sabat consistentă? Dilema poate fi rezolvată doar dacă biserica va opta pentru una dintre aceste soluții: fie prelungeste programul de închinare în dimineața zilei de Sabat (ceea ce pare inacceptabil pentru unii), fie ia decizia să organizeze ora de rugăciune în timpul săptămânii, miercurea sau duminica, așa cum era odinioară, lăsând astfel timp suficient pentru Școala de Sabat (ceea ce pare inacceptabil pentru alții sau chiar pentru aceleași persoane!). Până nu alegem într-un fel sau altul, dilema nu poate fi rezolvată!

*Florian Ristea,
Departamentul Școala de Sabat/Lucrarea Personală*

NU UITAȚI:

PĂRTĂȘIE (5-10 minute)

1. Fiecare membru al Școlii de Sabat se poate bucura de un salut, de un zâmbet, de un bun venit, chiar și musafirii!
2. Fiecare poate să-i încurajeze pe ceilalți, povestindu-le despre un răspuns primit la rugăciune sau o activitate misionară în care a fost implicat(ă).
3. Fiecare le poate împărtăși celorlalți nume de pe lista sa de rugăciune, de la pagina următoare, ca să se roage împreună pentru persoanele respective.

DEZBATERE (20-25 de minute)

1. Putem dezbate ideea principală a fiecărei zile, căutându-i semnificația practică!
2. Este de dorit ca fiecare să se implice în dezbateri, dar fără să acapareze discuția!
3. Citirea zilnică a Bibliei și a Spiritului Profetic, cu ajutorul celor cinci întrebări, poate menține vie viața spirituală!

MISIUNE (5-10 minute)

1. Dezbateri de studiu se încheie întotdeauna cu decizii de ordin practic!
2. Fiecare grupă poate planifica o activitate misionară în care să se implice toți membrii.
3. Știrile video ale Școlii de Sabat, care pot fi descărcate și vizionate accesând una dintre următoarele adrese de internet: resurse.adventist.pro, conțin idei misionare valoroase, care pot fi aplicate!

LISTĂ DE RUGĂCIUNE

MĂ ROG pentru:

Cineva din familie _____

Cineva dintre rude _____

Cineva dintre prieteni _____

Cineva dintre vecini _____

Cineva din biserică _____

Cercetați Scripturile

„Dacă Biblia ar fi citită mai mult, dacă adevărurile ei ar fi înțelese mai bine, noi am fi un popor mult mai luminat și mai inteligent. Sufletul capătă putere prin cercetarea paginilor Scripturii. (*Sfaturi pentru biserică*, p. 113)

Iulie	August	Septembrie
1. 1 Corinteni 16	1. Coloseni 2	1. Evrei 7
2. 2 Corinteni 1	2. Coloseni 3	2. Evrei 8
3. 2 Corinteni 2	3. Coloseni 4	3. Evrei 9
4. 2 Corinteni 3	4. 1 Tesaloniceni 1	4. Evrei 10
5. 2 Corinteni 4	5. 1 Tesaloniceni 2	5. Evrei 11
6. 2 Corinteni 5	6. 1 Tesaloniceni 3	6. Evrei 12
7. 2 Corinteni 6	7. 1 Tesaloniceni 4	7. Evrei 13
8. 2 Corinteni 7	8. 1 Tesaloniceni 5	8. Iacov 1
9. 2 Corinteni 8	9. 2 Tesaloniceni 1	9. Iacov 2
10. 2 Corinteni 9	10. 2 Tesaloniceni 2	10. Iacov 3
11. 2 Corinteni 10	11. 2 Tesaloniceni 3	11. Iacov 4
12. 2 Corinteni 11	12. 1 Timotei 1	12. Iacov 5
13. 2 Corinteni 12	13. 1 Timotei 2	13. 1 Petru 1
14. 2 Corinteni 13	14. 1 Timotei 3	14. 1 Petru 2
15. Galateni 1	15. 1 Timotei 4	15. 1 Petru 3
16. Galateni 2	16. 1 Timotei 5	16. 1 Petru 4
17. Galateni 3	17. 1 Timotei 6	17. 1 Petru 5
18. Galateni 4	18. 2 Timotei 1	18. 2 Petru 1
19. Galateni 5	19. 2 Timotei 2	19. 2 Petru 2
20. Galateni 6	20. 2 Timotei 3	20. 2 Petru 3
21. Efeseni 1	21. 2 Timotei 4	21. 1 Ioan 1
22. Efeseni 2	22. Tit 1	22. 1 Ioan 2
23. Efeseni 3	23. Tit 2	23. 1 Ioan 3
24. Efeseni 4	24. Tit 3	24. 1 Ioan 4
25. Efeseni 5	25. Filimon 1	25. 1 Ioan 5
26. Efeseni 6	26. Evrei 1	26. 2 Ioan
27. Filipeni 1	27. Evrei 2	27. 3 Ioan
28. Filipeni 2	28. Evrei 3	28. Iuda
29. Filipeni 3	29. Evrei 4	29. Apocalipsa 1
30. Filipeni 4	30. Evrei 5	30. Apocalipsa 2
31. Coloseni 1	31. Evrei 6	

Îmi veți fi martori

Sabat după-amiază

Completează și memorează: „Ci voi veți primi o _____, când Se va pogori Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi _____ în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului.” (Faptele apostolilor 1:8)

Misiunea lui Isus pe pământ se încheiase. În curând, Dumnezeu avea să le trimită ucenicilor Duhul Sfânt care, confirmând eforturile lor prin multe semne și minuni, avea să le dea putere și să-i conducă într-o misiune până la marginile pământului. Având trup uman, Isus nu putea să rămână cu ei pentru totdeauna. Întruparea Îi impusese o limită fizică și, în plus, înălțarea Sa la cer era necesară pentru coborârea Duhului.

Însă ucenicii n-au înțeles aceste lucruri înainte de învierea Sa. Când au lăsat totul și L-au urmat, erau convinși că El era un eliberator politic care urma să-i alunge într-o zi din țară pe romani, să reinstaureze dinastia lui David și să readucă Israelul la gloria de odinioară. Nu le-a fost simplu să-și schimbe mentalitatea.

Acesta este principalul subiect al învățăturilor adresate de Domnul Isus ucenicilor în Faptele 1. În acest context apare făgăduința Duhului Sfânt. Capitolul mai descrie și întoarcerea lui Isus la cer, și pregătirea bisericii primare pentru Cincizecime.

7 iulie – Ziua Evanghelistului laic

În Vechiul Testament, există două tipuri de profeții mesianice: cele care anticipează venirea unui Mesia-Împărat a cărui domnie va fi veșnică (Psalmii 89:3,4,35-37; Isaia 9:6,7; Ezechiel 37:25; Daniel 2:44; 7:13,14) și cele care anunță moartea lui Mesia pentru păcatele poporului (Isaia 52:13–53:12; Daniel 9:26). Aceste două tipuri de profeții nu se neagă reciproc, ci descriu două etape consecutive ale activității lui Mesia: etapa suferinței și etapa domniei ca Împărat (Luca 17:24,25; 24:25,26).

Însă, în secolul I, așteptările iudeilor erau legate exclusiv de a doua etapă. Speranța într-un Mesia-Împărat care avea să le aducă emanciparea politică eclipsa ideea că Mesia avea să sufere și să moară.

Inițial, și ucenicii au nutrit această speranță. Erau convinși că Isus era Mesia (Matei 16:16,20) și chiar și-au disputat o dată locurile de la stânga și de la dreapta tronului Său (Marcu 10:35-37; Luca 9:46). Isus i-a prevenit că avea să aibă altă soartă, însă gândul acesta pur și simplu nu a putut să le încapă în minte. De aceea, când a murit, au fost tulburați și descurajați. Cum ei înșiși spun: „Noi trăgeam nădejde că El era Acela care va izbăvi pe Israel” (Luca 24:21).

1. Ce lucru nu reușeau încă ucenicii să înțeleagă? Ce răspuns le-a dat Isus?

Faptele 1:6,7 _____

Dacă moartea lui Isus a stins speranța ucenicilor, învierea Lui a fost scânteia care a reaprins-o, amplificând-o probabil la cote fără precedent. Ei au luat învierea Lui drept semn clar al instaurării Împărăției mesianice.

Totuși Isus nu le oferă un răspuns direct la întrebare. Nu respinge premisa pe care își clădiseră întrebarea, și anume realitatea in-

staurării iminente a Împărăției, dar nici nu o acceptă. Lasă problema în suspensie și le reamintește doar că timpul este în mâna lui Dumnezeu și că oamenii nu au acces la el.

Care era de fapt problema ucenicilor (vezi Luca 24:25)? De ce este ușor să credem ce vrem noi și nu ce ne învață Biblia? Cum putem evita această capcană?

Luni, 2 iulie

Misiunea ucenicilor

2. Ce le-a cerut Isus ucenicilor să facă, în loc să fie preocupați de timpul împlinirii profețiilor?

Faptele 1:8 _____

Găsim în acest pasaj patru elemente importante ale misiunii ucenicilor:

1. *Darul Duhului.* Duhul Sfânt a fost dintotdeauna activ în poporul lui Dumnezeu. Profeții anunțaseră însă o revărsare specială a Duhului (Isaia 44:3; Ioel 2:28,29). Domnul Isus însuși a fost uns cu Duh. Duhul Sfânt a fost activ în timpul lucrării Mântuitorului (Luca 4:18-21), dar lucrarea Sa specială a început abia după proslăvirea lui Hristos în cer (Ioan 7:39, Faptele 2:33).

2. *Rolul de martori.* Mărturia este o declarație a unei persoane despre un fapt pe care l-a cunoscut în mod direct. Ucenicii erau în măsură să dea mărturie (Faptele 1:21,22; 4:20; vezi și 1 Ioan 1:1-3) și, cu această ocazie, au fost trimiși să le vorbească oamenilor de pe tot pământul despre experiența unică pe care o aveau cu Isus.

3. *Planul de misiune.* Ucenicii trebuiau să dea mărturie mai întâi în Ierusalim, apoi în Iudeea și în Samaria și, în final, până la marginile pământului. Planul era așadar progresiv. Ierusalimul era centrul vieții religioase iudaice, locul unde Domnul Isus fusese condamnat

și crucificat. Iudeea și Samaria erau două zone învecinate, unde El deja lucrase. Ucenicii însă trebuiau să meargă mai departe. Misiunea lor trebuia să se extindă pe tot globul.

4. *Orientarea misiunii.* În timpurile Vechiului Testament, israeliții trebuiau să atragă popoarele la Dumnezeu (Isaia 2:1-5), nu să-L „ducă” pe Dumnezeu la popoare. Puținele excepții (de exemplu, Iona) confirmă regula. Acum strategia era alta. Ierusalimul rămânea în centru, dar ucenicii, în loc să rămână acolo, trebuiau să pornească de acolo spre toate colțurile lumii.

3. Ce mesaj trebuiau să transmită, în esență, ucenicii?

Luca 24:44-48 _____

În cele patruzeci de zile pe care le-a petrecut cu ucenicii după înviere (Faptele 1:3), Domnul Isus trebuie să le fi explicat multe adevăruri despre Împărăția lui Dumnezeu, pe care ei încă nu reușeau să le priceapă, după cum reiese din întrebarea pe care l-au pus-o (vers. 6). Ei cunoșteau profețiile, însă El li le-a prezentat într-o nouă lumină, din perspectiva crucii și a mormântului gol (vezi Faptele 3:17-19).

Mărti, 3 iulie

El va veni iar

4. Cum descrie Luca înălțarea lui Isus? Ce semnificație are faptul că le-au vorbit doi îngeri?

Faptele 1:9-11 _____

Relatarea lui Luca despre înălțarea lui Isus este destul de concisă. Domnul Se afla împreună cu ucenicii pe Muntele Măslinilor și, pe când îi binecuvânta (Luca 24:51), S-a înălțat la cer. Limbajul este desigur unul fenomenologic, în sensul că scena este înfățișată așa cum a fost ea percepută de ochiul uman, nu așa cum s-a derulat în realitate. Isus pleca de pe pământ și singurul mod de a descrie acest lucru era să spui că Se deplasa în sus.

Înălțarea lui Isus a fost un act supranatural al lui Dumnezeu, unul dintre multele acte supranaturale amintite în Biblie. Ideea aceasta vrea să ne-o transmită Luca prin folosirea pasivului *epērhē* (a fost luat la cer). Forma aceasta verbală, deși nu mai apare în altă parte în Noul Testament, ci doar de câteva ori în versiunea în limba greacă a Vechiului Testament (Septuaginta), unde descrie tot acte divine, ne sugerează că Dumnezeu Însuși L-a luat pe Isus la cer, fiindcă tot El Îl înviase din morți (Faptele 2:24,32; Romani 6:4; 10:9).

După ce notează că un nor L-a ascuns pe Isus de ochii ucenicilor, Luca relatează – doar în Faptele apostolilor – scena cu cei doi bărbați îmbrăcați în alb. Descrierea lor coincide cu cea a îngerilor în haine strălucitoare (Faptele 10:30; Ioan 20:12). Ei li s-au arătat ucenicilor ca să-i asigure că Isus avea să Se întoarcă la fel cum a plecat. Doar aici găsim scris că Isus S-a înălțat la cer în timp ce ei stăteau „cu ochii pironiți spre cer” (Faptele 1:9; n.t. – „în timp ce ei se uitau”, NTR).

Înălțarea vizibilă a devenit astfel garanția întoarcerii Sale vizibile. El va reveni tot pe un nor, dar „cu putere și slavă mare”, nu în văzul unui grup mic de oameni, ci în văzul tuturor (Apocalipsa 1:7) și nu va fi singur (Luca 9:26; 2 Tesaloniceni 1:7). Slava celei de-a doua veniri va depăși cu mult slava primei veniri.

Cum să păstrăm tot timpul în minte realitatea și promisiunea revenirii lui Isus? Ce efect ar trebui să aibă acest mare adevăr asupra diferitelor aspecte ale vieții noastre?

În răspunsul dat ucenicilor în Faptele 1:7,8, Domnul Isus n-a promis nimic legat de timp. Totuși implicația logică era că El avea să Se întoarcă imediat după coborârea Duhului Sfânt și după încheierea misiunii ucenicilor (vezi și Matei 24:14). Nici remarca îngerilor (Faptele 1:11) nu le-a oferit indicii despre timpul când avea Isus să revină, dar se subînțelegea că nu avea să dureze mult până atunci. Probabil că de aceea s-au întors ei în Ierusalim „cu o mare bucurie” (Luca 24:52). Promisiunea revenirii, oferită ca încurajare suplimentară pentru misiune, a fost luată în sensul că sfârșitul era foarte aproape. Evenimentele ulterioare din Faptele ne dovedesc acest lucru.

5. Ce persoane au fost prezente în camera de sus și cum s-au pregătit ele pentru venirea Duhului Sfânt?

Faptele 1:12-14

După ce s-au întors de pe Muntele Măslinilor, ucenicii s-au strâns în camera de oaspeți de la etaj (în latină, *cenaculum*) a unei case particulare din Ierusalim. Împreună cu ei erau și câteva ucenice (Luca 8:1-3; 23:49; 24:1-12), mama și frații lui Isus.

Frații lui Isus (Marcu 6:3) erau fie frații Lui mai mici, copiii lui Iosif și ai Mariei (Matei 1:25; Luca 2:7), fie, mai probabil, frații Lui vitregi, copiii din prima căsătorie a lui Iosif, ceea ce înseamnă că Iosif era văduv când s-a căsătorit cu Maria. Faptul că ei au fost alături de ucenici este surprinzător dacă ne gândim la atitudinea lor sceptică (Marcu 3:21; Ioan 7:5). Se pare totuși că situația s-a schimbat radical în momentul în care Isus i s-a arătat într-un mod special lui Iacov (1 Corinteni 15:7). Ba chiar se pare că Iacov l-a urmat pe Petru la conducerea comunității creștine (Faptele 12:17; 15:13; 21:28; Galateni 2:9,12).

Ucenicii stăruiau în rugăciune (Faptele 1:14) și își petreceau tot timpul în templu, lăudându-L pe Dumnezeu (Luca 24:53), fără în-

doială mărturisindu-și păcatele, regretându-le și abandonându-le. Ideea lor că venirea Duhului Sfânt avea să fie urmată imediat de revenirea lui Isus era greșită, dar atitudinea lor spirituală era în armonie deplină cu evenimentul care era pe punctul de a se petrece: revărsarea Duhului Sfânt ca răspuns la rugăciune.

Ce să facem în fiecare zi ca să ne pregătim pentru lucrarea Duhului Sfânt în viața noastră?

Joi, 5 iulie

Ucenicul al doisprezecelea

Prima măsură administrativă a comunității creștine primare, care însuma circa o sută douăzeci de credincioși (Faptele 1:15), a fost alegerea unui înlocuitor pentru Iuda.

6. Ce condiții trebuia să îndeplinească înlocuitorul lui Iuda? De ce sunt importante?

Faptele 1:21–22 _____

Era necesar ca alesul să fi fost martor al învierii lui Isus (vezi Faptele 4:33), deoarece învierea constituie, așa cum se afirmă în mod repetat, dovada concludentă a mesianității lui Isus și adevărul fundamental al credinței creștine.

De asemenea, trebuia să fie dintre cei care îi însoțiseră pe apostoli pe tot parcursul lucrării lui Isus. Pavel avea să sublinieze mai târziu că, deși nu-l însoțise pe Isus în timpul activității Sale pe pământ, totuși era îndreptățit să fie numit apostol, fiindcă întâlnirea cu Isus pe drumul spre Damasc îl calificase ca martor al învierii Sale (1 Corinteni 9:1). El a recunoscut că i s-a arătat în urma tuturor, „ca unei stârpituri” (1 Corinteni 15:8), dar nu a acceptat să fie considerat mai puțin calificat decât ei (1 Corinteni 9:2; Galateni 2:6-9). Doar cei doisprezece și Pavel erau „apostoli”, în sensul restrâns al cuvân-

tului (Faptele 1:25,26); în sensul de bază, general, de „trimiși” sau „mesageri”, termenul poate fi aplicat și altor lucrători ai Evangheliei (Faptele 14:4,14; Galateni 1:19).

7. Cum a fost ales Matia?

Faptele 1:23-26 _____

Metoda folosită pentru alegerea lui Matia, tragerea la sorți, poate părea ciudată, dar avea în spate o tradiție îndelungată (Leviticul 16:5-10; Numeri 26:55). În plus, era vorba de o alegere între două persoane cu calificare similară pentru aceeași poziție, nu un pas în necunoscut. În același timp, credincioșii s-au rugat lui Dumnezeu crezând că rezultatul avea să fie conform voinței Sale (vezi Proverbele 16:33). Nu se amintește nicăieri că decizia ar fi fost contestată de cineva. După Cincizecime, în istoria bisericii primare nu se mai amintește de tragerea la sorți (Faptele 5:3; 11:15-18; 13:2; 16:6-9).

Tu cum procedezi ca să afli care este voia lui Dumnezeu pentru tine într-o anumită situație?

Vineri, 6 iulie

Un gând de încheiere

„Întregul interval de timp dintre Cincizecime și Parusia [a doua venire] (fie el lung sau scurt) trebuie ocupat cu împlinirea misiunii mondiale a bisericii, prin puterea Duhului. Urmașii lui Hristos aveau sarcina atât să vestească ce realizase El la prima Sa venire, cât și să-i cheme pe oameni la pocăință și la credință, ca să fie pregătiți pentru a doua Sa venire. Ei trebuiau să fie martorii Lui «până la marginile pământului» ([Faptele] 1:8) și «până la sfârșitul veacului»... Nu avem libertatea de a ne opri până când nu ajungem atât la marginile pământului, cât și la sfârșitul veacului.” – John R. W. Stott, *The Message of Acts: The Spirit, the Church & the World*, ed. 1990, p. 44

„Însărcinarea pe care Mântuitorul le-a dat-o ucenicilor îi cuprinde pe toți credincioșii. Îi cuprinde pe toți cei care vor crede în Hristos până la sfârșitul timpului. Este o mare greșeală să crezi că lucrarea de mântuire a sufletelor depinde numai de predicatorul întărit prin binecuvântare pentru acest lucru. Însărcinarea de a predica Evanghelia le este dată tuturor aceluia care au simțit chemarea cerească. Toți cei care primesc viața lui Hristos sunt sfințiți pentru lucrarea de mântuire a semenilor lor. Biserica a fost întemeiată pentru lucrarea aceasta, și toți aceia care iau asupra lor sfânta ei răspundere se leagă prin aceasta să fie conlucrători cu Hristos.” – Ellen G. White, *Viața lui Iisus*, ed. 2015, p. 713

BIBLIA ȘI CARTEA ISTORIA MÂNTUIRII – STUDIU LA RÂND

Biblia: 1 Corinteni 15 – 2 Corinteni 5

1. Ce spunea Pavel „spre rușinea” corintenilor?

2. Ce se întâmplă atunci când privim slava Domnului?

3. Cum este posibil să fim primiți de orice cuget omenesc?

4. În ce fel nu mai cunoaștem pe nimeni, nici chiar pe Hristos?

Istoria mântuirii, cap. 19

5. Ce anume nu poate descrie nicio limbă?

Obiective

- La nivelul cunoștințelor:** Membrii grupei să remarce continuitatea misiunii răscumpărătoare a Domnului Isus.
- La nivelul sentimentelor:** Să aprecieze modul cum a început biserica să proclame vestea cea bună despre răscumpărarea prin Isus.
- La nivel practic:** Să evalueze în ce măsură sunt dedicați proclamării Evangheliei, ca urmași ai lui Hristos.

SCHIȚA STUDIULUI

I. Cunoștințe: Continuitatea lucrării de vestire a mântuirii.

De unde știm că vestea bună a mântuirii oferite de Dumnezeu păcătoșilor a fost vestită fără întrerupere?

II. Sentimente: Creșterea rapidă a bisericii timpurii

- A. Cum înțelegem afirmația că răspândirea Evangheliei nu a depins de inteligența și de planurile oamenilor, ci de puterea Duhului Sfânt?
- B. Dezvoltarea rapidă a bisericii la începuturile ei a fost rezultatul colaborării oamenilor cu Duhul Sfânt. Am putea declara chiar că studiem nu în primul rând faptele apostolilor, ci faptele Duhului Sfânt. Ce confirmări găsim în acest sens în cartea Faptele apostolilor?

III. Practic: Implicarea personală în creșterea bisericii

Din moment ce cartea Faptele apostolilor este o cronică neîncheiată despre creșterea bisericii, iar aceasta necesită participarea noastră, cât de dedicat ești acestui scop?

Rezumat: După înviere, Isus le-a dat urmașilor Săi porunca de a da mărturie despre mântuirea pe care a adus-o. El oferă și puterea necesară împlinirii acestei porunci. „Voi veți primi o putere, când Se va pogori Duhul Sfânt peste voi” (Faptele 1:8). Cum ai primit tu porunca aceasta? În ce măsură te lași condus de această putere?

PAȘII ÎNVĂȚĂRII

1. MOTIVARE

Pasaje în studiu: Luca 24:50-52; Faptele 1:6-8.

Ideea de bază. Cartea Faptele apostolilor ne aduce aminte permanent că niciodată creșterea spirituală nu are loc de la sine. Realizările din viața personală sau din viața bisericii sunt rodul lucrării lui Isus și au loc prin puterea Duhului Sfânt. Probabil că nicio altă carte biblică nu reușește să prezinte la fel de clar și de concis ca ea nașterea, creșterea, misiunea și continuarea vieții creștine. Este remarcabil modul în care rezumă Luca în introducere cei cinci pași principali pe care trebuie să-i facă creștinul:

- 1) să fie convins de misiunea încredințată de Isus (Faptele 1:1-3);
- 2) să fie vigilent și să aștepte primirea Duhului Sfânt (Faptele 1:4-5);
- 3) să se preocupe mai degrabă de *ce* trebuie să facă personal pentru Împărăție decât de *când* va fi ea instaurată (Faptele 1:4-7);
- 4) să fie pregătit să primească Duhul (Faptele 1:8);
- 5) să dea mărturie pretutindeni, începând din casa lui și ajungând până la marginile pământului (Faptele 1:8).

Dacă nu am avea cartea Faptele apostolilor, am duce lipsă de multe informații despre începuturile bisericii creștine. Deși poartă titlul „Faptele apostolilor”, doar doi apostoli joacă un rol major. Petru (Faptele 1–15) joacă rolul principal în istoria bisericii de la Cincizecime și până la Adunarea de la Ierusalim, fiind martor ocular la evenimente importante precum Cincizecimea, convertirea neamurilor, Adunarea de la Ierusalim etc. Iar Pavel (Faptele 13–28) este protagonistul cărții, care trasează harta misionară a bisericii de la Ierusalim la Roma. În rest, sunt menționați Ioan și Iacov doar de câteva ori, alături de alți purtători de stindard ai bisericii (Ștefan, Filip, Corneliu, Barnaba, Ioan Marcu, Priscila și Aquila, Dorca, Luca etc.). Cartea ne oferă o dublă asigurare: că oricine adoptă Numele lui Hristos are un rol de îndeplinit în misiunea bisericii și că Evanghelia Împărăției va fi propovăduită „cu toată îndrăzneala” (Faptele 28:31) în toată lumea.

Discuție introductivă: Faptele 28:24 face următoarea declarație interesantă: „Unii au crezut..., alții n-au crezut.” Aceste câteva cuvinte strigă înaintea universului că Isus este judecătorul suprem al omenilor. Primește-L și vei avea viața veșnică. Respinge-L și vei fi condamnat. Cu acest mesaj își încheie Luca relatarea despre istoria bisericii, lăsându-le celor care Îl primesc pe Isus un îndemn: Propovăduiți Împărăția

lui Dumnezeu! Învățați-i pe toți despre Isus cu îndrăzneală! De ce putem afirma că noi, creștinii, nu avem altă responsabilitate mai mare?

2. APROFUNDAREA STUDIULUI

În Faptele 1:1 citim că, înainte de această carte, autorul a scris „cea dintâi carte” a sa. Ambele cărți (Evanghelia după Luca și Faptele apostolilor) îi sunt adresate lui Teofil, un nobil grec înstărit și educat. Teofil este un prieten al lui Luca, probabil un nou-convertit la creștinism. Din moment ce Teofil este destinatarul ambelor cărți, se poate deduce că ele au fost scrise de unul și același autor, Luca. Dacă le reunim, aceste două relatări pot purta titlul „Originea și istoria bisericii creștine”. Prima se ocupă de viața și învățăturile lui Isus Hristos. A doua prezintă răspândirea Evangheliei din Ierusalim și până la Roma.

Comentariu biblic

Când i-a învățat pe ucenici să se roage pentru venirea Împărăției lui Dumnezeu (Matei 6:10), Isus a sădit ideea venirii ei apropiate atât în inimile lor, cât și în inimile creștinilor din generațiile următoare. Lait-motivul mesajului Său este Împărăția. A fi cu Dumnezeu, a trăi în comuniune cu sfinții din toate veacurile, a te muta pentru totdeauna din împărăția răului în împărăția neprihănirii sunt dorințele fiecărui urmaș al Său. Învăluțiți în slava învierii Lui, revigorați de puterea Sa infinită, ucenicii au dat glas întrebării care îi frământa: „Doamne, în vremea aceasta ai de gând să așezi din nou Împărăția lui Israel?” (Faptele 1:6). Cuvântul lui Dumnezeu oferă ca răspuns o asigurare și o misiune.

I. Întrebarea ucenicilor

Satana fusese învins la Golgota. Moartea fusese biruită în dimineața învierii. Acum ucenicii așteptau răspuns la o întrebare: Când va fi întemeiată Împărăția lui Dumnezeu? În învățăturile Domnului Isus, Împărăția lui Dumnezeu constituie tema centrală. Cuvântul „Împărăția” și variantele „Împărăția lui Dumnezeu” și „Împărăția cerurilor” apar de nenumărate ori în Evanghelii: de 50 de ori în Matei, de 13 ori în Marcu, de 37 de ori în Luca și de 5 ori în Ioan. Oriunde apar, ele transmit ideea de înnoire, de urgență și de anticipare. Înnoire, pentru că intrarea lui Isus în istorie a introdus un element nou și dinamic: Dumnezeu a pătruns în spațiul și timpul uman și a adus o schimbare specială în ordinea creată. Urgență, pentru că, prin Isus, timpul capătă o nouă calitate.

După evenimentul din Betleem, timpul trebuie măsurat după un nou punct de reper. Istoria, atât cea a omenirii, cât și istoria fiecărui om, se împarte în două mari perioade – înainte sau după Hristos. Speranța omului își are rostul doar în legătură cu Împărăția lui Dumnezeu. De aici și anticiparea: Când va veni Împărăția lui Dumnezeu?

De discutat: „Această împărăție nu este o împărăție pământească, trecătoare, așa cum speraseră ascultătorii lui Hristos. Domnul le dezvăluia oamenilor împărăția spirituală a iubirii Sale, o împărăție a harului și a neprihănirii” (Ellen G. White, *Cugetări de pe Muntele Fericirilor*, ed. 2011, p. 13). Prin ce ar trebui să se caracterizeze viața trăită în spiritul Împărăției lui Dumnezeu?

II. Asigurarea și misiunea date de Hristos

(*Revezi împreună cu grupa Ioan 14:2,3 și Faptele 1:11.*)

La întrebarea cu privire la venirea Împărăției, Isus le-a dat ucenicilor o asigurare și o misiune.

Asigurarea. Isus a arătat că Împărăția lui Dumnezeu este o certitudine: „Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și, după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine ca, acolo unde sunt Eu, să fiți și voi” (Ioan 14:2,3). După înviere, i-a trimis pe îngeri la ucenici ca să le amintească de ea și să le întărească această convingere: „Acest Isus care S-a înălțat la cer din mijlocul vostru va veni în același fel cum L-ați văzut mergând la cer” (Faptele 1:11).

Misiunea. Asigurarea Domnului Hristos că va veni a doua oară pentru a-și întemeia Împărăția implică o misiune – răspândirea până la capătul pământului a veștii despre Împărăția Sa și despre calea de a intra în ea. El ne-a încredințat această misiune (Faptele 1:8), dar nu ne-a dezvăluit ziua și ceasul în care va veni Împărăția.

De discutat: „Ucenicii urmau să lucreze cu sârguință pentru suflete, adresând invitația harului. Nu trebuiau să aștepte ca oamenii să vină la ei, ci ei trebuiau să meargă la oameni cu solia lor.” – Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, ed. 2014, p. 23

În ce măsură și cum te implici în împlinirea acestei misiuni?

3. APLICAȚIA PENTRU NOI

În studiul capitolului 1 din Faptele apostolilor, am descoperit trei adevăruri despre Împărăția lui Dumnezeu: că ucenicii își doreau fier-

binte ca ea să vină, că, după înviere, Isus le-a dat asigurarea că ea va veni neîntârziat și sigur și că vestea despre ea și despre mântuirea oferită de Dumnezeu trebuia dusă în toată lumea. Mai rămânea un singur aspect de rezolvat pentru aducerea la îndeplinire a misiunii: completarea numărului celor doisprezece.

Discuție: După ce criteriile trebuie să fie aleși conducătorii bisericii? Faptele 1:15-26 ne prezintă două criterii esențiale. Primul – experiența personală cu Isus (Faptele 1:21): viitorul lider trebuia să fi umblat cu Isus „cu începere de la botezul lui Ioan până în ziua când S-a înălțat El de la noi” (Faptele 1:22). Educația, teologia, cultura, buna administrare și puterea de convingere sunt toate talente utile bisericii, dar niciunul nu poate substitui cunoașterea personală a lui Isus, de la inimă la inimă, individual. Și al doilea – să fi fost „martor al învierii Lui” (Faptele 1:22). Învierea nu poate fi separată de jertfă. Moartea Domnului Isus justifică necesitatea planului de răscumpărare din păcat, iar învierea oferă speranța înnoirii. Nu poate exista creștin, și cu atât mai puțin conducător creștin, care să nu fi cunoscut puterea sacrificiului lui Isus și a mormântului gol. Cunoașterea puterii învierii este un imperativ pentru proclamarea Evangheliei (1 Corinteni 15:8).

4. ACTIVITATE

„Dumnezeu îi ia pe oameni așa cum sunt și le face educația pentru lucrarea Sa, dacă ei l se supun. (...) Caracterul slab și nehotărât se transformă într-un caracter plin de putere și de statornicie. Consacrarea continuă produce o legătură atât de strânsă între Isus și ucenicii Lui, încât creștinul devine asemenea Lui la minte și la caracter.” – Ellen G. White, *Viața lui Iisus*, ed. 2015, p. 206

1. Invită-i pe participanți să dea exemple de conducători ai bisericii, foști sau actuali, care dovedesc prin experiența lor că Dumnezeu face conducători din oameni obișnuiți.

2. Ce personaje biblice reflectă principiul că Dumnezeu Își alege personal oamenii care să dea mărturie despre El? Să reținem totuși că oamenii aceștia aleși n-ar fi fost suficient de potriviți pentru chemarea făcută dacă n-ar fi fost transformați prin puterea lui Dumnezeu.